

Innspill til Næringskomitéens høring om statsbudsjettet for 2021 fra Norecopa

**LMDs budsjett kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet:
Post 50 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet**

Det brukes fortsatt om lag 11 millioner forsøksdyr i Europa, til tross for store fremskritt innenfor alternativer til dyreforsøk på enkelte områder, og til tross for en nullvisjon i EUs forsøksdyrdirktiv som Norge har gjennomført. Norge alene brukte 4 millioner forsøksdyr i 2019. Mange brukes til belastende dyreforsøk. Der hvor forsøksdyr ikke kan erstattes, er det viktig at antallet dyr reduseres til et minimum, og at dyrevelferden sikres.

De senere årene har forskere selv uttrykt uro om at resultatene fra dyreforsøk ikke alltid er gode nok til å kunne overføres til mennesker. *Det er svært viktig at hvert land har et kompetansesenter for å sikre kvaliteten av biomedisinsk forskning.*

I LMDs proposisjon for 2021 er det, for fjerde år på rad, ingen referanse til et kompetansesenter på dette området.

Stortinget, etter innstilling fra Næringskomitéen, gikk inn for å etablere et norsk kompetansesenter allerede i 2003. Norecopa ble etablert i 2007, med midler til en halv stilling over LMDs budsjett. Norecopa er ikke et fysisk senter, men en konsensusplattform. De 7 siste årene har Næringskomitéen plussset på Norecopas budsjett i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet. I 2018 fikk Norecopa for første gang en hel sekretærstilling takket være en enstemmig Næringskomité, og driftsbudsjettet ble økt av komitéen til kr 500 000 i 2020. *Norge mangler fortsatt et fysisk kompetansesenter med et langsiktig og forutsigbart budsjett.*

Dette står i grell kontrast til aktivitetsnivået i våre naboland. Danmark har hatt et svært aktivt senter siden 2013, og Sverige etablerte et slikt senter i 2017. I det svenske statsbudsjettet for 2021 er senteret bevilget nye 15 millioner kroner årlig de neste tre årene. Den svenske staten har dessuten bevilget godt over 100 millioner kroner de siste årene til

forskning på alternativer til dyreforsøk, mens det norske Forskningsrådet har bevilget mindre enn en tiendedel av dette, til tross for det store forbruket av forsøksdyr.

I fjor ble det etablert en nasjonal komité for beskyttelse av forsøksdyr som skal gi råd til Mattilsynet. I august i år leverte komitéen en uttalelse¹ til LMD, hvor det anbefales etableringen av et fysisk 3R-senter som kan spille en nøkkelrolle i overgangen til alternative metoder til dyreforsøk. Norecopas arbeid kan spille en sentral rolle i et slikt senter.

I mangel av et fysisk senter, har Norecopa fokusert på å spre kunnskap om retningslinjer for å erstatte og forbedre dyreforsøk. Norecopa mottar mye ros fra inn- og utland for dette arbeidet. Norecopa har nesten 10 000 nettsider, som får over 300 000 treff i året, og den omtales som en av de aller beste globale kilder til informasjon. Norecopa har nylig publisert retningslinjer for planlegging av dyreforsøk, som er oversatt til over 20 språk.

Gjennomføringen av EUs forsøksdyrdirektiv har skapt et stort behov for slike retningslinjer om dyreforsøk. Mattilsynet har ingen omfattende kunnskapsbase, og bruker dermed Norecopas database.

Arbeidet i Norge med å fremme alternativene bør *trappes opp*, ikke utelates fra departementenes proposisjoner.

Norges rykte som et land som arbeider seriøst med de 3 R-ene, vil miste troverdighet, dersom Norecopa legges ned. Landets forskere vil miste tilgang til den mest omfattende kilde i Norge for informasjon om metoder for å forbedre eller erstatte dyreforsøk.

Norecopa ber derfor Næringskomitéen om å gjenta sin innstilling fra i fjor. For å unngå ulike fortolkninger av signalene fra Stortinget i departementene, tillater vi å foreslå følgende tekst, som er så å si identisk med den som komitéen brukte i fjor:

De økonomiske rammene for Norecopa må holdes på minst samme nivå som i 2020. Innenfor rammen av regjeringens forslag til statsbudsjett forutsettes det at det fortsatt sikres nok midler til en hel stilling til sekretariatet for Norecopa i tillegg til driftsmidler på 500 000 kroner.

¹ <https://www.forsoksdyrkomiteen.no/wp-content/uploads/2020/08/Forsoksdyrkomiteens-uttalelse-Overgang-til-forskning-uten-forsoksdyr-august-2020.pdf>